

Bevezető

A harmadik évezred első éveinek legfontosabb gazdasági-politikai eseménye elvitathatatlanul az Európai Unióhoz való csatlakozásunk lesz. Az előző évtized történelme viszont kettős szorításban pergett le: az EU-tagságra való felkészülés és a piacgazdaságra való áttérés jegyében. Az utóbbi természetesen minden szempontból előfeltételét képezte az előzőnek, hiszen az EU tagjává csak demokratikus politikai rendszerű, a piacgazdasági elvek alapján szervezett gazdaság és társadalom lehet.

A kedves Olvasó nyilván úgy érzi majd, hogy a következő mondatot a szakmai sovinizmus íratta le velem, de őszintén úgy vélem, állításom jogos és igaz. Nincs az átmenetnek és az EU-csatlakozásnak olyan kérdése, amely ne lenne egyben pénzügyi kérdés is. Nem csoda, hogy a Pénzügytani Tanszék kutatómunkájának középpontjában éppen azok a kérdések álltak, amelyek a fenntartható növekedés pénzügyi-finanszírozhatósági feltételeire, a pénzügypolitika fő céljaira, ezen belül is mindenekelőtt az infláció letörésére és a devizaliberalizáció megvalósítására vonatkoztak. Az sem véletlen, hogy néhány tanulmány a pénz- és tőkepiac helyzetét, prudens szabályozását, európai perspektíváit taglalja. Oktatásunk egyik súlyponti területe ez, hiszen a piacgazdasági átmenet egyik legfontosabb kérdése volt a pénz- és tőkepiac fejlettségének szintje, nemzetközi normák szerinti szabályozottsága. Ami meg a tőkeáramlást illeti, részben korábbi eladósodottságunk miatt, részben a felzárkózás követelményeiből fakadóan döntő fontosságú kérdés.

A jelen kiadvány elsősorban a makrogazdaság pénzügyi kérdéseire koncentrálna. Bízunk benne, hogy a következőkben sok érdekes mikrogazdasági tanulmánnyal és információval is fogunk szolgálni. Most azonban a pénzügy-politikai keretek megteremtése van napirenden. Érthető módon az aktualitások kötik le a szerzők figyelmét, de talán nem tévedek, hogy néhány állítás, következtetés időt állóan része lesz a magyar pénzügytannak és pénzügy-történetnek.

A tanulmányok különböző időpontban kerültek lezárásra. A szerkesztőbizottság törekedett ugyan a szintre hozásra, de a tanulmányok végén mindenképpen jeleztük, hogy a szerző mikor rögzítette gondolatait. Úgy vélem, hogy a mondanivaló ennek ellenére időszerű, s éppen azáltal érdekes, hogy több oldalról, több nézőpontból – s bizonyos mértékig folyamatában – értékeli a helyzetet, a kihívásokat. Nem is lenne helyes teljes szemléleti egységre törekedni, hiszen tudományágunk forrásban, átalakulásban van. A globalizáció óriási kihívásai mellett a szakemberek, kutatók egyet tehetnek: önmagukat adják. Saját véleményüket, amelyet feltétlenül megalapoz eddigi munkájuk elméleti-gyakorlati kerete. A szerkesztők nevében ezért nyo-

matékosan hangsúlyozzuk: a szerzők nézetei nem homogenizálhatók. Azt reméljük azonban, hogy az olvasók egybevetik azokat egymással és a valós tényekkel, s mérleget vonnak. Az idő rostáján majd kihull, ami a várakozásoktól eltérően alakult. Reméljük azonban, hogy az érdeklődés és a vitatkozási kedv feltámad mindenkiben, aki kézbe veszi a kötetet. S ez lehet a legfontosabb eredménye munkánknak.

Szeged, 2003. január

Szerkesztő